

ชื่อวิทยานิพนธ์

ผลของการเตรียมผู้ป่วยและครอบครัวต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองและ
คุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง

ชื่อผู้เขียน

นางสาวนาฏอนงค์ สุวรรณเจ็ด

พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ลินจง โปธิบาล

ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรภรณ์ เลิศพนวิไลกุล

กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ ชัยชาญ โปธิรัตน์

กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิลาวัณย์ เสนารัตน์

กรรมการ

รองศาสตราจารย์ สมบัติ ไชยวัฒน์

กรรมการ

บทคัดย่อ

คุณภาพชีวิตที่ดีของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง เป็นเป้าหมายของการพยาบาล พบว่า ความ
สามารถในการดูแลตนเองของผู้ป่วยมีผลต่อคุณภาพชีวิต การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองที่มุ่ง
ศึกษาผลของการเตรียมผู้ป่วยและครอบครัวต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองและคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรค
ปอดอุดกั้นเรื้อรัง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยที่มารับการตรวจรักษาที่แผนกอายุรกรรม ตึกผู้ป่วยนอก
โรงพยาบาลชลบุรี จำนวน 40 ราย ซึ่งได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง หรือ
หอบที่ดเรื้อรัง และมีความรุนแรงของโรค ในระดับ 3-4 จัดกลุ่มตัวอย่างให้มีความคล้ายคลึงกัน
มากที่สุดในเรื่อง เพศ และ อายุ กลุ่มทดลองได้รับการเตรียมทั้งผู้ป่วยและบุคคลในครอบครัวจาก
ผู้วิจัย ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับคำแนะนำตามปกติจากแพทย์หรือเจ้าหน้าที่อื่นๆ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1) แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วย 2) แบบ
สัมภาษณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมดูแลตนเองของผู้ป่วยซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น และ 3) แบบวัดคุณภาพชีวิต

ตามวิธีการของแคนทริล แบบสัมภาษณ์ได้ผ่านการหาความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา 0.93 และค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น 0.70 สำหรับความเชื่อมั่นของคุณภาพชีวิตได้ทดสอบโดยวิธีทดสอบซ้ำ ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น 0.88 การเก็บรวบรวมข้อมูลทำโดยการสัมภาษณ์ ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัย พบว่า ภายหลังการเตรียมผู้ป่วยและครอบครัว ผู้ป่วยมีพฤติกรรมการดูแลตนเอง ทั้งโดยรวมและรายด้าน คือด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพการทำงานของปอด ด้านการคงความสามารถในการประกอบกิจกรรม ด้านการคงสภาวะโภชนาการ ด้านการปฏิบัติตัวในขณะที่ได้รับยาและแผนการรักษา และด้านการป้องกันอันตรายและภาวะแทรกซ้อนต่าง ๆ รวมทั้งคุณภาพชีวิต ที่ดีขึ้นกว่าก่อนได้รับการเตรียมผู้ป่วยและครอบครัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) และเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม พบว่า กลุ่มที่ได้รับการเตรียมผู้ป่วยและครอบครัวมีพฤติกรรมการดูแลตนเอง โดยรวมและด้านต่าง ๆ ดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ยกเว้นด้านการปฏิบัติตัวในขณะที่ได้รับยาและแผนการรักษา นอกจากนี้กลุ่มที่ได้รับการเตรียมผู้ป่วยและครอบครัวยังมีคุณภาพชีวิตดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอีกด้วย ($p < .01$) ผลการวิจัยนี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการเตรียมผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

Thesis Title Effects of Patient and Family Preparation on Self-Care Behaviors and Quality of Life in Patient with Chronic Obstructive Pulmonary Disease

Author Miss Nartanong Suwanachitt

M.N.S. Medical - Surgical Nursing

Examining Committee

Assist. Professor Dr. Linchong Pothiban Chairman

Assist. Professor Waraporn Lertpoonwilaikul Member

Assist. Professor Dr. Chaicharn Pothirat Member

Assist. Professor Wilawan Senaratana Member

Assoc. Professor Sombat Chaiwan Member

Abstract

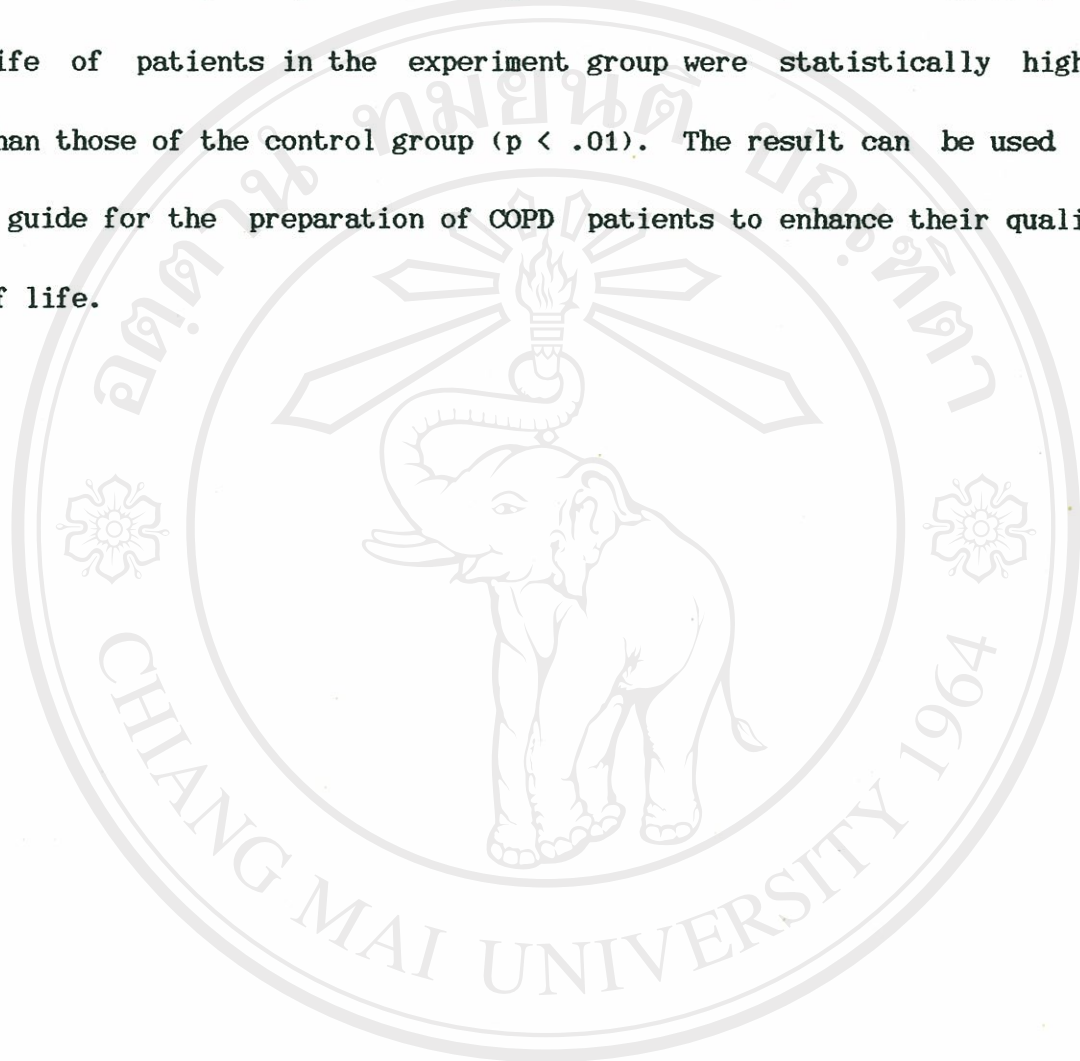
Good quality of life of patient with Chronic Obstructive Pulmonary Disease (COPD) is the aim of nursing care. Self-care ability of patients has been found to affect their quality of life. This quasi-experimental research was conducted to study the effects of patient and family preparation on self-care behaviors and quality of life in COPD patients. Subjects were 40 patients diagnosed as COPD or chronic asthma with third and fourth level of severity, who were attending at medical out

patient department, Chonburi Hospital. Subjects were randomly assigned into control and experiment groups considering similarity in gender and age. The experiment group was prepared using the protocol set up by the researcher, whereas control group received routine instruction by doctors or hospital personnels.

The instruments used in this study were 1) demographic data recording form, 2) the self-care behavior interview schedule developed by the researcher, and 3) the Cantril quality of life self-anchoring ladder scale. The validity and the reliability of the interview schedule were assessed from which content validity index of 0.93 and the reliability coefficient of 0.70 were obtained. The reliability of the quality of life scale was tested using test-retest method from which the reliability coefficient obtained was 0.88. Data were collected using an interview and were analyzed using t-test.

The results of the study revealed that after preparation the experiment group showed a statistically significant increase in all aspects of self-care behaviors including pulmonary rehabilitation, maintenance of daily activities, maintenance of nutrition, compliance to regimen medications, and prevention of hazard and complications; and quality of life ($p < .01$). The comparison between control and experiment groups was also done. The results demonstrated that all aspects of self-care

behaviors except compliance to regimen medications; and the quality of life of patients in the experiment group were statistically higher than those of the control group ($p < .01$). The result can be used as a guide for the preparation of COPD patients to enhance their quality of life.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved